

BeleidsVisie

*Kies voor gemaakt
in Nederland*

De Miljoenennota was vanwege de demissionaire status van het kabinet en de komende verkiezingen redelijk voorspelbaar. De politieke beschouwingen waren dat niet. Er was weinig aandacht voor 'verdienen' en veel aandacht voor 'uitgeven'. Dat is met het oog op de verkiezingen wellicht logisch, maar voelt als een gemiste kans. Het lange- en korte termijnbeleid sluit niet op elkaar aan.

In aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen, laat de MKB-maakindustrie een helder geluid horen. De MKB-maakindustrie speelt een essentiële rol in onze welvaart, economie en bestaanszekerheid. Het ondersteunt grote maatschappelijke uitdagingen zoals de energietransitie, vergrijzing en verduurzaming. Voor behoud en groei van een sterke MKB-maakindustrie, moeten er politieke keuzes worden gemaakt.

Gunstig ondernemersklimaat
Koninklijke Metaalunie vertegenwoordigt ruim 15.000 MKB-maakbedrijven, die werk

bieden aan 180.000 vakmensen en een omzet van ruim 35 miljard creëren. Bedrijven die onmisbaar zijn voor de lokale gemeenschap en zorgen voor banen en kansen voor nieuw talent. De MKB-maakindustrie brengt Nederland vooruit. Maar dat gaat niet vanzelf. Het vereist investeringen in een gunstig ondernemersklimaat, het koesteren van familiebedrijven en het verminderen van regeldruk.

Ingewikkelde uitdaging

Een grote politieke en beleidsmatige uitdaging is dat werken moet lonen. Het buzz-woord bestaanszekerheid wordt zo ingevuld, dat niet of minder werken loont. Dat komt omdat voortdurend fiscale prikkels worden gebruikt, die ertoe leiden dat meer werken, minder loont. Bovendien wordt bestaanszekerheid gestimuleerd door bruto (minimum)lonen te verhogen, wat tot veel extra kosten voor ondernemers leidt. Ons antwoord is: kijk met een politiek oog naar het verhogen van het nettoloon, zonder

het brutoloon voortdurend te verhogen. Daar wordt iedereen beter van!

Jos Kleiboer
Directeur Beleid
Koninklijke Metaalunie

In deze editie

**Kies voor
MKB-maakindustrie**

**Voldoende vakmensen
een must**

**Veilig werken in de
MKB-maakindustrie**

Slim vergroten arbeidsmarkt

**Zorg voor goed
innovatiebeleid**

**Voorkom kosten en
administratieve lasten bij
MKB-maakbedrijven**

**Meer samenwerking nodig
tussen ambassades en
private hubs**

Politiek moet duidelijke keuzes maken voor komende jaren

Kies voor MKB-maakindustrie

Op 22 november 2023 vinden de Tweede Kamerverkiezingen plaats. Koninklijke Metaalunie heeft een manifest voor de politiek geschreven met daarin een aantal oplossingen die bijdragen aan onze brede welvaart, toekomstige banen, innovatief vermogen en duurzame maatschappelijke transities.

Daarbij is de inzet voor Metaalunie: zet nadrukkelijk in op het behoud en versterken van onze sterke (economische) eigenschappen. Denk daarbij aan het ontwikkelen van beleid dat meetbaar zorgt voor vermindering van de regeldruk voor het mkb. Maar ook: Jong geleerd, oud gedaan. Reserveer

middelen voor de implementatie van techniekonderwijs in het primair en voortgezet onderwijs. En nog veel meer. Direct en indirect zorgen wij als sector ervoor dat de grote maatschappelijke uitdagingen succesvol opgelost kunnen worden. Daarmee is de MKB-maakindustrie essentieel voor onze welvaart en economie.

Maatschappelijke rol

Daarnaast zorgen we samen voor veel werkgelegenheid en bieden we kansen aan nieuw talent uit allerlei richtingen van de samenleving. En vergeet de maatschappelijke rol niet. Denk alleen al aan de sponsoring en ondersteuning van

plaatselijke (sport)verenigingen. En niet onbelangrijk, zeker met het oog op de toegenomen geopolitieke onrust de afgelopen jaren: MKB-maakbedrijven bedenken en maken producten in Nederland. Hiermee is ons land minder afhankelijk van andere, niet-Europese landen. Iets wat pijnlijk noodzakelijk is gebleken de laatste jaren.

MKB-maakindustrie brengt Nederland vooruit

Een toekomstbestendige en succesvolle MKB-maakindustrie brengt Nederland vooruit, in veel opzichten. De innovatieve producten en de input die succesvolle MKB-maakbedrijven daarvoor leveren, zorgen voor de banen en welvaart die Nederland nu en in de toekomst nodig heeft. MKB-maakbedrijven bieden duurzame oplossingen voor morgen, export, banen en groei van onze productiviteit. Investeren in de MKB-maakindustrie is daarom de basis voor een prachtige toekomst. Maar dan is het wel van belang dat de politiek duidelijke keuzes maakt voor de komende jaren.

Onze standpunten zijn te lezen op www.metaalunie.nl/Lobby.

Mark Helder

Voorzitter Koninklijke Metaalunie

Te weinig aandacht in verkiezingscampagnes

Voldoende vakmensen een must

Krapte op de technische arbeidsmarkt lijkt nog geen prioriteit te krijgen in de verkiezingscampagnes. En dat zou wel moeten! Want ondanks jarenlange inspanningen van het bedrijfsleven, onderwijs en de overheid blijkt uit onderzoek dat er jaarlijks een tekort is van ruim 60.000 vakmensen voor alle technische sectoren. De MKB-maakbedrijven hebben hier dus ook mee te maken. Ze hebben er zelf last van, maar het zorgt er ook voor dat vraagstukken in de zorg, de energietransitie en de krapte op de huizenmarkt moeilijker opgelost kunnen worden en Nederland steeds vaker vastloopt.

Koninklijke Metaalunie werkt hard aan oplossingen. Het is van belang om op alle mogelijke manieren de studiekeuze voor techniek te stimuleren. De vrijblijvendheid van techniek in het onderwijs moet er

kortom af. Investeer in kwaliteit van techniekonderwijs en het aantrekkelijk en vanzelfsprekend maken om daarvoor te kiezen. Start structureel met techniek in PO en VO. Zorg dat Wetenschap & Technologie net zo belangrijk wordt als rekenen en taal en dat vroeg begonnen wordt met praktische vaardigheden. In het beroepsonderwijs (vmbo-mbo-hbo) is het nodig dat techniek overal aanbod komt. Verlaag de drempel voor leerlingen/studenten om te kiezen voor techniek. Dit kan onder andere door verlaging van de studiekosten voor technische opleidingen en een aantrekkelijk studie- en opleidingsaanbod in elke regio. Investeer in (de kwaliteit van) het vmbo. Sterk Techniek Onderwijs heeft een positieve impuls gegeven voor (nog) meer kwaliteit in vmbo-techniek. Ga daar vooral mee door en zorg dat techniek onderdeel wordt van

alle vmbo-richtingen, omdat techniek in alle beroepen een toenemende rol speelt.

Subsidie Praktijkleren

De Subsidie Praktijkleren (SPL) is de afgelopen jaren succesvol geweest. Praktijk en onderwijs combineren – door bbl – is een belangrijke aanjager voor instroom van vakmensen. Stel de SPL structureel beschikbaar en stop met elke vijf jaar stegelen over continuering. Het is essentieel dat de overheid en het bedrijfsleven alle zeilen bijzetten om de instroom van technische vakmensen (met name mbo'ers) te vergroten. De oplossingen om meer vakmensen te krijgen zijn talrijk en meer dan hiervoor beschreven. En al veel meer dan terug te zien is in verkiezingscampagnes.

Anne Marie Heij

Beleidssecretaris Onderwijs
heij@metaalunie.nl

Vooruitstrevend arbobeleid is de norm

Veilig werken in de MKB-maakindustrie

Debbie van Motman

Beleidsmedewerker arbo
motman@metaalunie.nl

In een open brief deed de Nederlandse Vereniging voor Veiligheidskunde (NVVK) onlangs een oproep aan sectororganisaties en vooral werkgevers in het mkb, om meer aandacht te besteden aan een veilige werkomgeving. Als gevolg van een tekort aan veiligheidskundigen, zo schreef NVVK, zou de veiligheid in het gedrang zijn.

Koninklijke Metaalunie onderschrijft het belang van een gezonde en veilige werkomgeving en daarom stimuleert zij haar leden om een vooruitstrevend arbobeleid te voeren.

Daarbij herkent Metaalunie de stelling van NVVK dat sprake is van een sterk toegenomen regeldruk, voortkomend uit o.a. strengere, snel veranderende en toegenomen complexiteit in arbowetgeving. Zo heeft het nieuwe certificatieschema voor arbokerndeskundigen voor de toetsing van de RI&E geleid tot een verzwaring van het toch al complexe RI&E instrument, waardoor de drempel voor bedrijven is verhoogd om deze in te vullen. Daarnaast leidt het schema er in de praktijk toe dat steeds minder kerndeskundigen zich laten hercertificeren, waardoor het tekort aan veiligheidskundigen alleen nog maar toeneemt. Daar ligt zeker ook een verantwoordelijkheid bij de overheid.

Ondersteuning

Het is vanwege die strengere, snel veranderende en toegenomen complexiteit in arbowetgeving dat de ondersteuning vanuit een brancheorganisatie meer dan ooit welkom is. Ook al omdat MKB-maakbedrijven vaak niet zelf beschikken over de nodige deskundigheid op het gebied van arbo en veiligheid, ondersteunt Metaalunie hen bij de uitvoering van dit beleid. Daartoe kunnen leden onder meer kosteloos gebruik maken van de erkende branche RIE Metaalbewerking en biedt Metaalunie Academie diverse trainingen op het gebied van veilig en gezond werken. Een voorbeeld hiervan is de cursus RIE in één dag, waaraan leden in groten getale deelnemen.

5xbeter

Daarnaast biedt 5xbeter, de arbocatalogus voor de MKB-maakindustrie en technologische industrie, een breed scala aan instrumenten om bedrijven te ondersteunen bij veilig en gezond werken. De 7 verbetercoaches, zijnde veiligheidskundige en/of arbeidshygiënist, bieden kosteloze ondersteuning op locatie bij de ondernemer. Ook verzorgt 5xbeter webinars rondom de belangrijkste veiligheidsthema's in de sector en heeft op 28 september jongstleden het landelijke arbo event 'Safety on pole position' plaatsgevonden. Kortom, samen werken wij aan een veilige en gezonde sector!

**SAFETY ON
POLE POSITION**

POWERED BY: 5XBETER

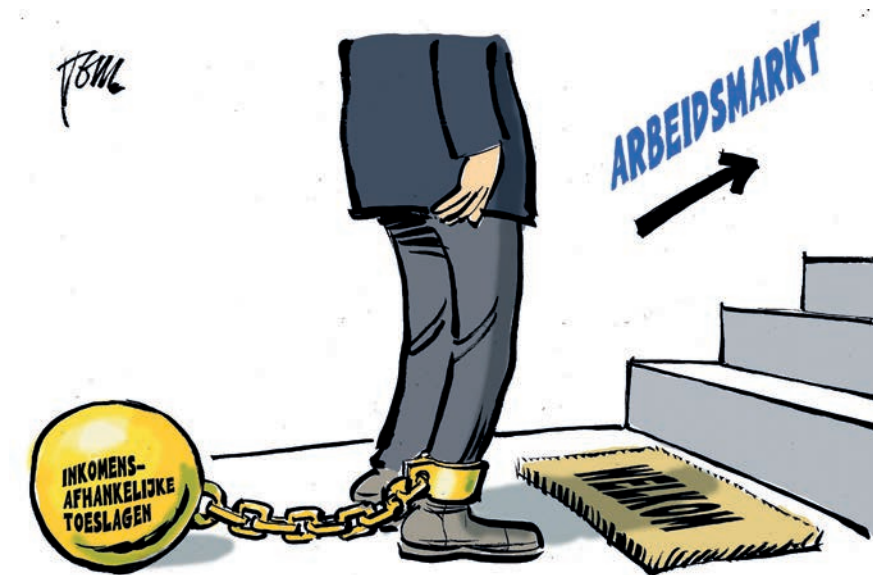
Overheid heeft oplossing voorhanden

slim vergroten arbeidsmarkt

Derk Jan Meijer
Beleidssecretaris deregulering
meijer@metaalunie.nl

Iedere sector werkt aan verschillende oplossingen om de personeelstekorten aan te pakken. Maar uiteindelijk vissen we allemaal uit dezelfde vijver (met te weinig vissen). De demografie in Nederland maakt het personeelstekort de komende decennia alleen maar groter doordat het aantal 'inactieven' steeds meer groeit ten opzichte van het aantal 'actieven' op de arbeidsmarkt. Om Nederland draaiende te houden is het slim vergroten van de Nederlandse arbeidsmarkt een van de grootste maatschappelijke uitdagingen de komende decennia.

Het personeelstekort kent vele oorzaken. Bij een paar daarvan is de overheid via wetgeving de veroorzaker, maar heeft het ook de 'oplossingsknop' in handen. De huidige fiscale regelgeving incl. inkomensafhankelijke toeslagen en heffingskortingen werkt namelijk fors tegen bij het vergroten van de arbeidsmarkt. Het 'huidige systeem' werkt tegen dat veel mensen met een uitkering en parttimers met inkomensafhankelijke toeslagen - zoals kindgebonden budget en huursubsidie- (meer) gaan werken. Meer of überhaupt

gaan werken leidt nu te vaak tot minder (of nauwelijks meer) geld in de portemonnee. Een stimulerend fiscaal stelsel (zonder de zwaksten te veronachtzamen!) levert een belangrijke bijdrage aan het oplossen van het grote maatschappelijke probleem van de personeelstekorten.

Wat ook helpt om het personeelstekort op te lossen, is het verkleinen van het verschil tussen de brutoloonkosten voor de werkgever en wat de werknemer er netto aan overhoudt) waardoor meer werken lonender wordt. Daarnaast moet er beter op het kleine mkb (< 50 medewerkers, zijnde

99 % van alle bedrijven in Nederland) aansluitend stimuleringsbeleid op het gebied van productie-innovatie komen. Hierdoor kan er meer geproduceerd/werk verricht worden met 'evenveel handen'.

Koninklijke Metaalunie verzoekt daarom de aanstaande Tweede Kamer en het nieuwe kabinet de oplossing van de personeelstekorten in alle sectoren in Nederland een hoge prioriteit te geven. De oplossingen zijn hierboven geschetst. Een mooie bijvangst is dat we met een grotere arbeidsmarkt ook meer andere maatschappelijke uitdagingen kunnen oplossen.

Zorg voor goed innovatiebeleid

In de Troonrede en in de Miljoenennota was er helaas te weinig aandacht voor innovatiebeleid op het gebied van productie-innovatie. Het is goed te zien dat er doorgezet wordt op het pad van strategische innovatie en dat het budget voor ondersteuning van onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten wordt verhoogd. De inzet van de overheid om aandacht te hebben voor strategische onafhankelijkheid klinkt hoopvol.

In de begroting van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat is een brief aangekondigd waarin voor het industriebeleid aandacht zal worden besteed aan technologische innovatie. Dat biedt hoop om voldoende ondersteuning te realiseren voor het optimaliseren van productietechnologieën. Voor Koninklijke Metaalunie is dit nog niet erg concreet genoeg. Het is onvoldoende gericht op het mkb in het algemeen en op de MKB-

maakindustrie in het bijzonder. Waar in voorgaande jaren een thema als digitalisering nog apart is benoemd, is er alleen in de inleiding van de Rijksbegroting aandacht voor innovatie van het productieproces.

Productieproces innoveren

Het was beter geweest een vast deel van het onderzoeks- en innovatiegeld te bestemmen voor het innoveren van het productieproces. Zodat innovatieve producten ook op een innovatieve en duurzame wijze in Nederland kunnen worden geproduceerd. Ook zou het beter zijn om een vast gedeelte van het beschikbare budget te bestemmen voor het mkb. Op klimaat en energie moet er hard gewerkt worden om de uitdagingen waar we voor staan te realiseren. Hiervoor zijn concrete spullen nodig. Ondersteun daarom productie-innovatie zodat we deze spullen concurrerend in Nederland kunnen produceren.

Strategische onafhankelijkheid

Gelukkig werd wel ingezet op strategische onafhankelijkheid. Helaas is er nog geen wereld-

vrede en sommige landen in de wereld zijn in staat met maatregelen ons land te ontregelen als het gaat om aanvoer van producten of grondstoffen. Het is dus goed om te zorgen dat zoveel mogelijk in Nederland of Europa geproduceerd kan worden tegen een concurrerende prijs.

Door in te zetten op een versnelling en versterking van productie-innovatie door bijvoorbeeld digitalisering van de productieprocessen kunnen wel drie vliegen in een klap worden geslagen. Het tekort op de arbeidsmarkt wordt verminderd zonder dat het ten koste gaat aan het verdienend vermogen van de bedrijven. De arbeidsproductiviteit neemt toe waardoor Nederlandse bedrijven scherper kunnen concurreren en een grotere bijdrage leveren aan de BV Nederland. Hiermee zet je een grote stap richting strategische onafhankelijkheid. En zet je de Nederlandse MKB-maakbedrijven in de goede startpositie om een belangrijke bijdrage te leveren in belangrijke opgaven die op ons afkomen.

Rard Metz

Programmamanager
Smart Industry & Teqnow
metz@metaalunie.nl

Opstartproblemen rapportageplicht voor import van metaal

Voorkom kosten en administratieve lasten bij MKB-maakbedrijven

Gerard Wyfker

Beleidssecretaris Milieu, Energie
en Verduurzaming
wyfker@metaalunie.nl

Europese ondernemingen die deelnemen aan het Emissions Trading System (ETS) en daarvoor geld vrijmaken, moeten beschermd worden tegen oneerlijke concurrentie van buitenaf die niets of veel minder betalen voor hun CO2-uitstoot. Het Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) kan daar een goed middel voor zijn. Door de concurrentie aan de grens te belasten kan 'vereffening' plaatsvinden en wordt ook buiten de EU eerder verduurzaamd. De invoering van CBAM verloopt echter rommelig. Voorkomen moet worden dat te snelle integrale invoering (en vooral: handhaving) leidt tot onbegrip, administratieve lasten en kosten, in het bijzonder bij mkb-ondernemers.

Veel leden van Koninklijke Metaalunie importeren rechtstreeks van buiten de EU (ijzeren/stalen/aluminium) producten die op de CBAM-lijst staan. Er moet door hen gerapporteerd worden hoeveel CO2 er bij de productie daarvan is uitgestoten, of er in het productieland voor die uitstoot is betaald, en zo ja, hoeveel. Op basis van de actuele Europese CO2-prijs berekent de EU vervolgens hoeveel de importeur nog moet afdragen. Er hoeft voorlopig nog niet daadwerkelijk betaald te worden, maar op niet-rapporteren staat al wel een boete.

Van de Excel-bestanden die ingevuld moeten worden, trekt zelfs de meest doorwrochte boekhouder wit weg. Het aantal tabbladen en invulvelden is oneindig, de overwegend in het Engels geschreven handleidingen zijn zo goed als onleesbaar en het aantal webinars waarin externe bureaus tekst en uitleg geven neemt met de dag toe. Wat vooral steekt is dat de te maken sommen te veel onbekende variabelen bevatten om tot een oplossing te komen. Daar komt bij dat het online portaal, waar bedrijven hun opgave moeten doen, nog niet af is en ook de Douane zelf nog niet weet aan welke eisen de opgave moet voldoen. Door de rommelige en te voortvarende invoering dreigt een bureaucratie die enkel al vanwege de investeringstijd bergen met geld kost. Handhaving en boetes zou de kostenpost (en frustratie) verder doen toenemen.

Metaalunie vindt dat er pas op de plaats moet worden gemaakt. In ieder geval uitstel van de regeling totdat de gewenste helderheid is geleverd. Daarnaast moet er gewerkt worden met drempels zodat mkb-ondernemers uit de wind worden gehouden. Vereenvoudigingen moeten ervoor zorgen dat zij de opgave alsnog zelfstandig kunnen doen en daarvoor geen dure externe hulp hoeven in te schakelen. Geen overbodige luxe in deze tijd van 'Regulatory tsunami on Green Initiatives' vanuit Brussel.

Export levensader van onze economie

Meer samenwerking nodig tussen ambassades en private hubs

Zonder export zou onze economie en de industrie er een stuk schraler uitzien. Het is dan ook verheugend dat de Miljoenennota dit jaar specifieke aandacht besteedt aan maatregelen ter ondersteuning van ondernemers bij de export. Het kabinet zet in op internationale handelsverdragen die Europa aangaat met andere landen, en dat is een stap in de juiste richting. Deze verdragen versterken de handelspositie van Europa, en in het bijzonder van Nederland, zoals ook Koninklijke Metaalunie betoogt.

Een aspect dat niet over het hoofd gezien mag worden, is de uitstekende inzet op economische diplomatie en handelsbevordering via de economische afdelingen van ambassades en Nederlands-Buitenlandse Handelskantoren (NBO's). Deze entiteiten spelen een cruciale rol in het begeleiden van ondernemers in het buitenland, hen voorzien van waardevolle kennis en netwerken. Het is dan ook goed nieuws dat ondernemers wereldwijd de ondersteuning van deze economische afdelingen waarderen.

Niettemin is er ruimte voor verbetering. Er dient meer samenwerking te komen tussen de economische werkzaamheden van ambassades en de private hubs die met publieke fondsen zijn opgezet. Deze synergie kan de dienstverlening aan ondernemers verder verbeteren en hen helpen bij het vinden van de juiste netwerken en mogelijkheden in het buitenland. Daarnaast is de communicatie naar ondernemers over deze faciliteiten van groot belang. Het is essentieel dat ondernemers duidelijk en snel de weg naar deze waardevolle bronnen kunnen vinden. Hierin kunnen brancheorganisaties zoals Metaalunie een cruciale rol spelen door als tussenpersoon te fungeren en ondernemers te wijzen op de beschikbare middelen.

Het verheugt Metaalunie dan ook dat publiek-private samenwerking (PPS) in handelsbevordering specifieke aandacht krijgt in het komende jaar. Dit benadrukt het belang van een gezamenlijke inspanning om de export te bevorderen en de positie van Nederland op de internationale markt te versterken. Al met al is export de levensader van onze economie, en de miljoenennota onderstreept terecht het belang van

maatregelen ter ondersteuning van ondernemers op dit gebied. Laten we samenwerken, communiceren en investeren in export, want dat is de sleutel tot een welvarend Nederland in een steeds veranderende wereld.

Paul Verlinden
Beleidssecretaris
Internationaal Ondernemen
verlinden@metaalunie.nl

Koninklijke Metaalunie is met ruim 15.000 leden de grootste branchevereniging voor de MKB-maakindustrie. De leden hebben samen een omzet van 35 miljard euro en bieden werkgelegenheid aan ruim 180.000 vakmensen.

koninklijke
metaalunie
De branchevereniging voor de MKB-maakindustrie

Einsteinbaan 1
3439 NJ Nieuwegein

info@metaalunie.nl
www.metaalunie.nl
Telefoon 030 - 605 33 44